

Stowarzyszenie UOZUN
Ul. Kościuszki 35B/E
Wrocław 50-011
Tel. +48 71 3375359

Stowarzyszenie „Wspólnota i Pamięć”
ul. Zielna 39
00-108 Warszawa
e-mail: kontakt@wspolnotaipamiec.pl

Wrocław, 03 kwietnia 2023 r.

**Stowarzyszenie Upamiętnienia
Ofiar Zbrodni Ukraińskich
Nacjonalistów,**

Stowarzyszenie „Wspólnota i Pamięć”
00-108, Warszawa,
ul. Zielna 39,
KRS: 0000979499

Komisja Kultury i Środków Przekazu

Dotyczy: Poselskiego projektu ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Wspomnienia Gehenny Polskich Dzieci Wojny (EW-020-1174/23) Dzieci Kresów

Wyrażając głębokie poparcie dla Poselskiego projektu Ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Wspomnienia Gehenny Polskich Dzieci Wojny, składamy prośbę o uwzględnienie w Uzasadnieniu do Ustawy informacji o gehennie Dzieci Kresów.

Dzieci Kresów (tj. osób z woj. wołyńskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i lwowskiego) to szczególnie tragiczne ofiary straconego dzieciństwa. Tysiące z nich zostało wywiezionych, między innymi na Sybir i do Kazachstanu, a także na przymusowe roboty do III Rzeszy. Wiele dzieci zostało pozbawionych życia, rodzin lub domów, doznając ataków z rąk sowiektów, Niemców oraz ukraińskich nacjonalistów z OUN – UPA. Setki dzieci musiały chwycić za broń, uczestnicząc w działaniach kresowej samoobrony i partyzantki. Nielicznym udało się przeżyć pacyfikacje ich rodzinnych domów, a ich życie pomogli ratować Ukraińcy Sprawiedliwi. Setki tysięcy żydowskich Dzieci Kresów zginęło w gettach lub zostało wywiezionych do obozu w Bełżcu i tam zamordowanych. Tragedia Dzieci Kresów nie skończyła się wraz z końcem wojny, ponieważ musiały opuścić swoje rodzinne ziemie i wyruszyć w nieznanne rejony przyłączone do Polski. Dziesiątki tysięcy młodych ludzi na całe życie zostało naznaczonych wojenną traumą. Nie sposób osobom - które nie przeżyły śmierci najbliższych, nie zaznały potwornego, nieustannego leku o życie, nie obserwowały jak niwelowany zostaje cały ich dobytek, ich świat – wyobrazić sobie z jakim koszmarem mierzyli się młodzi ludzie urodzeni na Kresach II RP.

W Archiwum Stowarzyszenia UOZUN zgromadziliśmy relacje Dzieci Kresów – sierot, dzieci żołnierzy, dorosłych, którzy przez traumatyczne dzieciństwo i nie byli w stanie przeżyć swojego dorosłego życia w poczuciu bezpieczeństwa; publikujemy je od 30 lat w czasopiśmie „Na Rubieży”. Świadectwa Dzieci Kresów zgromadziła również dr Lucyna Kulińska, zbierając je w kilka tomów (Dzieci Kresów. Tom I-IV,

**www: <http://suozun.org/>
e-mail: narubiezy@op.pl**

Stowarzyszenie UOZUN
Ul. Kościuszki 35B/E
Wrocław 50-011
Tel. +48 71 3375359

Stowarzyszenie „Wspólnota i Pamięć”
ul. Zielna 39
00-108 Warszawa
e-mail: kontakt@wspolnotaipamiec.pl

Wydawnictwo Tezeusz 2009). Należy pamiętać, że Kresy stanowiły ponad połowę powierzchni przedwojennej Polski, a obywatele tych terenów to największe ofiary II wojny światowej. Kresowianie przeżyli dwie okupacje: sowiecką i niemiecką, a także ucierpieli z rąk ukraińskich nacjonalistów z OUN-UPA i innych antypolskich formacji działających na tym terenie. W 2023 r. mija 80 lat od tzw. Krwawej Niedzieli, czyli apogeum zbrodni ludobójstwa jakiego dokonali ukraińscy nacjonaści na Kresach Wschodnich II RP. W 2016 r. Sejm RP ustanowił 11 lipca Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP. W obliczu 80 rocznicy tej tragedii nie wolno nam zapominać o Dzieciach Kresów, młodych ludziach, którzy zostali na całe życie naznaczeni piętnem tamtych wydarzeń. Prosimy wnioskodawców o uzupełnienie Uzasadnienia do projektu Ustawy o ustanowieniu Narodowego Dnia Wspomnienia Gehenny Polskich Dzieci Wojny o te informacje. Jest to niezwykle ważne dla żyjących jeszcze świadków.

Z wyrazami najwyższego szacunku
w imieniu Zarządu
Stowarzyszenia Upamiętnienia
Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów
oraz
Stowarzyszenia „Wspólnota i Pamięć”

Michał Siekierka

dr Michał Siekierka – Wiceprezes SUOZUN

Paweł Zdziarski

Paweł Zdziarski – Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota i Pamięć”

DW: pos. Jacek Kurzępa